

Op zaterdag 3 mei organiseert de Historische Kring Eemnes in het kader van de Feestweek een fietstocht, waaraan iedereen kan deelnemen. De route hiervan zal in een apart stencil verschijnen. Een van de punten die men passeert is de plek, waar het voormalig huis Ter Eem stond: op het Zuidereind vlak bij de brug van Eembrugge. Nu vindt men er het woonwagenkamp, recht tegenover de plaats waar de Drakenburger gracht in de Eem uitmondt.

Op een luchtfoto van deze plaats, die voor de ruilverkaveling in 1938/1939 gemaakt werd, zie je duidelijk de aftekening in het terrein, waar het huis gestaan heeft (foto staat o.a. in het boekje De Eembrug door dr. A.C.J. de Vrankrijker). Het huis heeft een bewogen geschiedenis achter de rug. Hieronder volgt het verhaal, zoals het in het "Kastelenboek, Provincie Utrecht" van Jhr. mr. dr. J.R. Clifford Kocq van Breugel geschreven staat. (Degene, die een meer "aangekleed" verhaal wil, moet beslist "Uit de Geschiedenis van Baarn" van T.Pluim ter hand nemen of het boekje "Uit de Geschiedenis van Baarn" van G.Hooyer Sr., deel 1). De illustratie bij dit artikel is waarschijnlijk een gefantaseerde afbeelding van het huis uit de Utrechtsche Volksalmanak van 1843, zoals onder het artikel staat genoemd.

"Het huis ter Eem was gelegen op de rechter oever van de rivier de Eem even benoorden de brug van Eembrugge. De tijd van oprichting is onbekend, doch in het jaar 1252 werd het door Jan van Woudenberg verkocht aan Gijsbrecht van Abcoude en Duurstede.

Het slot was zozeer van belang voor de beheersing van de vaart op de Eem, dat bisschop Jan van Arkel in 1354 het innam en het verklaarde tot een "Slot van het Sticht" waar hij een bezetting in legde onder leiding van een kastelein. Hij moest echter aan de stad Utrecht beloven, dat deze slotvoogd een burger van Utrecht zou zijn. In 1393 liet bisschop Floris van Wevelinkhoven het huis aanmerkelijk versterken. De Utrechters veroverden het in 1458, maar in 1481 werd het door die van Amersfoort ingenomen, afgebroken en verbrand. Het moet sindsdien wederom zijn opgebouwd, daar het in 1527 door de Geldersen onder Maarten van Rossum ingenomen en bezet werd, maar een jaar later kwam het weer aan zijn oude heer de bisschop van Utrecht met behulp van de

graaf van Buren, die het bij verdrag innam.
Het had echter door deze invallen zo geleden dat men in 1552 met bewilliging van de keizer besloot de veste te slechten om tevens de kosten van een bezetting te besparen.

Het huis moet naderhand toch weer zijn opgebouwd want we vinden dat Montecuccoli, na in het jaar 1629 Amersfoort te hebben ingenomen, er ook in slaagde het huis ter Eem tot overgave te dwingen.

Het huis leed ook geweldig bij de inval van de Fransen in het jaar 1672. Drie jaar later werd het door de Staten van Utrecht opgedragen aan Willem III prins van Oranje, doch het verviel meer en meer zodat in het begin van de 18e eeuw er niets meer van bestond dan een puinhoop, samengesteld uit brokken van muren, kelders en gewelven, die naderhand verkocht en afgebroken zijn. Nog lang was de plaats aan te wijzen door verhoging van het terrein en de loop van oude grachten doch bij de laatste ruilverkaveling in dit gebied zijn ook deze laatste resten verdwenen.

van de Aa, Aardr. Woordenboek, 1843.
Utrechtsche Volksalmenak van 1843, met een waarschijnlijk gefantaseerde afbeelding van het huis.
Prof. dr. Enklaar, Een Stichts kasteel. Jb. Oud-Utrecht, 1928"

HUIS TER EEM IN 1639

